

Bastarden

Bastarden

Egyptiskt ökendrama i sju scener

av Christian Lanciai (juni 2022)

Personerna:

Hassan el Kebir

Ramses, hans fosterfar

Melissa, tidigare tjänarinna hos Kleopatra

Ahmed, medhjälpare

Petronius, romersk prefekt i Alexandria

Marcellus, högvakt

En budbärare

Octavianus

Beduiner

Handlingen tilldrar sig i Egypten under tiden före Kristi födelse

Scen 1.

Ramses Jag är ledsen, min son, men jag kan inte hjälpa dig.

Hassan Du måste. Ingen annan kan hjälpa mig. Jag står inte ut längre med min totala ovisshet.

Ramses Du har klarat dig bra hittills. Du har skött dig bra och är en duktig och läraaktig yngling. Jag har gjort allt för dig, och du har tacksamt tagit emot det.

Hassan Jag vet, far, att du har gjort allt för mig. Men du är inte min far. När får jag veta vem min riktige far var?

Ramses Kanske aldrig.

Hassan Vad menar du?

Ramses Jag har tystnadsplikt, min son. Jag har uppfostrat dig och gjort allt för dig, men mer kan jag inte göra. Det är kanske bäst för dig själv att du aldrig får veta din riktiga identitet.

Hassan Varför?

Ramses Kanske just för att den är en hemlighet.

Hassan Alltså måste du veta något om mig som jag inte vet.

Ramses Fråga mig inte mera. Vi har gått igenom allt detta många gånger förut.

Hassan Men ju mindre jag får veta, desto mer vetgirig måste jag bli, och desto mera angeläget måste det bli att jag får veta vad jag inte får veta.

Ramses Jag förstår dig, min son, men jag kan inte hjälpa dig.

Hassan Du plågar ihjäl mig.

Ramses Det är inte min avsikt. Min son, vi måste ta hänsyn till den värld vi lever i. Vi måste leva med romarnas godtycke som behärskar vårt land, som ända sedan Kleopatras död har varit som ett fängelse eller som en gisslan i deras händer. Du är kanske född till stora saker. Vi lever nästan bara för att en dag återfå vår frihet och vår självständighet. Det är vårt hopp, och du är kanske en del av det.

Hassan Förklara vad du menar.

Ramses Vi är kanske världens äldsta civilisation. Vi är dess äldsta rike och har varit dess största rike. Vår makt har varit oinskränkt, och våra kunskaper och traditioner har fört vår civilisation till en höjd och gedigenhet utan motstycke. Vi har varit en helig präststat, och vår farao har varit dess heliga representant, en gud i en människas gestalt, som har varit oförliknelig i härlighet och ära. Vi har uppfört oöverträffbara monument och tempel till vår kulturs och civilisations oförgängliga ära, men allt detta blockerades och stryptes i dess utveckling av främmande makters inblandning i vår stat, som förstörde dess traditionella kultur, så att vi inte mer kunde ha någon farao. Grekerna införde en egen dynasti, vars samtliga konungar hette Ptolemaios, och de respekterade vår civilisation och förvaltade den så väl de kunde. Den sista av denna dynasti var drottning Kleopatra, som lyckades vinna Roms erövrare Julius Caesar för sin och Egyptens sak, och det verkade bli en lycklig förening mellan Egyptens historia och Roms framtid, som ett upplyst världsrrike. Men Julius Caesar blev mördad, och Rom infekterades av inbördeskrig. I stället för Julius Caesar uppträdde som värn för Egypten hans stallmästare, en brutal soldat som hette Antonius, som invecklade Egypten i krig mot Rom. Antonius förlorade och begick självmord, och som ny Caesar av Rom uppträdde den unge Octavianus, en systerson till Julius Caesar, som tvingade drottning Kleopatra till självmord och

belade Egypten i bojor och trældom. Där är vi idag. Vad Egypten desperat behöver är en frälsare.

Hassan Och vem är jag?

Ramses Ingen vet vem du är, min son. Du kan vara vem som helst. Du anförtroddes åt mig av en flykting från kriget, som inte kunde ta dig med sig ut i öknen. Sedan dess har du varit skyddad här av våra heliga präster i avskildhet långt borta från den onda världen.

Hassan Varför räddade han mig från kriget? Var han min far? Var det något mystiskt med min härkomst?

Ramses Nej, han var inte din far. Han gav dig åt mig i största hemlighet utan att avslöja något om dig men med sådan försiktighet som om du var en mycket viktig och värdefull person.

Hassan Jag har hört talas om Antonius och Kleopatra. De älskade väl varandra.

Ramses Ja, för innerligt.

Hassan De hade väl en son också?

Ramses Octavianus kunde inte låta honom leva.

Hassan Så kejsaren av Rom blev en barnamördare.

Ramses Ja.

Hassan Men jag har hört rykten om att barnet kan ha klarat sig.

Ramses Vad har du hört?

Hassan Att barnet smugglades ut av Kleopatra i tid för att kunna räddas, och att Octavianus fick ett annat barn att mörda, som han trodde var Julius Caesars son. Jag vet inte om det är sant, men om Octavianus mördade Julius Caesars son så mördade han sin egen närmaste släkting och Roms rätta tronarvinge.

Ramses Det var definitivt hans avsikt att göra så. Av någon anledning har du fått veta för mycket. Vem berättade detta för dig?

Hassan Prästerna. Lämnade min räddare inget tecken efter sig på vem jag kunde vara? Om han räddade mig undan sådana som ville mörda mig måste han ha lämnat dig någon sorts identifikationsbevis.

Ramses Han lämnade en ring. Men den säger ingenting.

Hassan Har du den kvar?

Ramses Naturligtvis.

Hassan Får jag se den?

Ramses Den är din, men för säkerhets skull har jag alltid hållit den dold, då den en dag skulle kunna visa sig betydelsefull. Men du måste fullborda din uppväxt och utbildning först. Under tiden får vi avvakta utvecklingen.

Hassan Jag har en fråga, far.

Ramses Jag skall gärna besvara den, om jag kan.

Hassan Skulle jag kunna vara Kleopatras son?

Ramses Du ställer den frågan av dig själv. Är du medveten om hur farlig den är?

Hassan (tvekar) Vad hette hennes son?

Ramses De kallade honom Caesarion.

Hassan (smakar på namnet) Caesarion.

Ramses Vad tänker du?

Hassan Det spelar ingen roll hur farlig frågan är. Men jag har rätt att veta svaret.

Ramses (begrundande) Ärligt talat, min son, jag vet inte. Din härkomst är ett mysterium då ingen vet något om den. Han som gav dig åt mig var anonym, jag fick aldrig veta hans namn, och han sade ingenting om dig eller om hur han hade räddat dig. Han hade smugglat ut dig någonstans ifrån och överantvardade dig åt mig som om du var något mycket hemligt och farligt och kanske kriminellt. Ja, min son, du skulle kunna vara Kleopatras son, men då det aldrig kan bevisas får du aldrig tro att du är det, för både din egen skull och för allas som känner dig. Om Kleopatras son lever och känner sig själv kan han ändå aldrig uppresas mot övermakten, som är Rom, vars makt är absolut, och vars diktator på livstid är Octavianus, liksom hans morbror Julius Caesar var det. Att göra sig till världshärskare var det sista han gjorde innan han blev mördad. Att uppresas mot Caesar är att uppresas mot världsordningen. Det går inte.

Hassan Men Octavianus är världshärskare utan rätt om Kleopatras son lever.

Ramses Men han har världens största och starkaste armé i sin hand. Han härskar med våld, och mot det överväldet kan ingen förmå någonting.

Hassan Men vi har ringen.

Ramses Ingen vet vad den betyder.

Hassan Men eftersom den har tecken betyder den något. De tecknena kan inte vara omöjliga att en dag få reda på vad de betyder.

Ramses (eftersinnande) Det är inte omöjligt att det bara finns en levande person i världen som kan förstå vad de betyder.

Hassan Vem då?

Ramses (försiktigt) Octavianus.

Hassan (sänker blicken) Jag förstår.

Ramses Och enda möjligheten för dig att någonsin kanske få reda på saken är om du en dag skulle möta honom öga mot öga.

Hassan Den dagen kommer jag att leva för.

Ramses Gör det, men var medveten om att den kanske aldrig kommer, och under tiden är det bästa av saken det enda du kan göra.

Hassan (möter hans blick igen) Och det tänker jag göra.

Ramses Var bara försiktig.

Hassan Vad råder du mig till? Vad borde jag göra av mitt liv?

Ramses Det finns en rörelse som i hemlighet arbetar mot den romerska övermakten med Egyptens befrielse som mål. Du skulle vara välkommen i den rörelsen, men berätta aldrig om vårt samtal.

Hassan Jag skall alltid lyda dig, far, för med din mognad och klokhets visste du alltid vad som var bäst för alla.

Ramses Jag är glad att du kan uppskatta det. Det är bäst att vi vilar nu före maten. Senare skall jag gärna introducera dig i rörelsen. Jag tror du är mogen för den.

Hassan Tack, far.

De går ut tillsammans.

Scen 2.

Melissa Nej, Hassan, du får inte tänka så.

Hassan Jag måste.

Melissa Ingen tvingar dig.

Hassan Tvärtom. Allting tvingar mig.

Melissa Vad då?

Hassan Ödet. Plikten. Min bakgrund och uppfostran. Jag har inget val.

Melissa Du bara plågar dig själv.

Hassan Nej. Jag försöker leva upp till mitt ansvar.

Melissa Det är bara sjuka inbillningar. Din lärare har hjärntvättat dig med befängda illusioner. Du har fallit i farstun för självbedrägeriets falska hägringar. Du tror att du är något medan du ändå bara är en människa.

Hassan Men varje människa har ett ansvar.

Melissa Hon har inget ansvar utom för sitt eget liv och för den familj hon skapar. Du har inget sådant ännu, men jag vill ge dig det enda riktiga mänskliga ansvaret genom barn och familj, för du är mig kär, och jag ser det som mitt ansvar att älska dig.

Hassan Naturligtvis älskar jag dig, Melissa, men det var mitt öde som förde dig i min väg.

Melissa Jag har alltid välkomnat dig, även om jag aldrig riktigt förstod vad som drog dig till mig.

Hassan Det var ditt förflutna.

Melissa Var det så spännande?

Hassan Det kunde inte ha varit mera spännande.

Melissa Menar du att det enda som drog dig till mig var min tjänst hos drottning Kleopatra?

Hassan Nej, men det avgjorde saken. Berätta mera om henne.

Melissa Hon är död.

Hassan Men hon har blivit en legend.

Melissa Legender är bara sagor. Det har spridits alla möjliga konstiga rykten om henne.

Hassan Men faktum är att hon dog som offer för den romerska övermakten.

Melissa Hon tog sitt eget liv.

Hassan Hellre än att falla i övermaktens händer, som bara hade planer på att förnedra henne.

Melissa Julius Caesar föll för henne. Marcus Antonius föll för henne. Octavianus hade också kunnat falla för henne.

Hassan Vet du något om hennes son med Julius Caesar?

Melissa Nu är du där igen. Du har ett sjukligt intresse i mordet på ett menlöst spädbarn.

Hassan Hur vet du att pilten verkligen mördades? Finns det bevis? Tog soldaterna reda på att det verkligen var rätt barn som de mördade? De brukar ju mörda urskilningslöst. Kanske barnet räddades?

Melissa Det är farliga spekulationer. Om någon romare kom på dig med sådana spekulationer skulle du genast bli avrättad med alla som känner dig.

Hassan Desto angelägnare blir sådana spekulationer. Ju farligare, desto mera överhängande och viktiga. Vi kan inte förtränga dem. Sanningen kommer alltid fram.

Melissa Inte om myndigheterna får som de vill, och de har våldets övermakt i sin hand.

Hassan Våldet har ingen makt i längden. All översittarmakt är tandlös. Den lever bara på sin egen inbillning.

Melissa Och vad tror du att du skulle kunna göra åt saken? Du är ensam och maktlös. Roms legioner är tallösa, och alla lyder Octavianus.

Hassan Berätta mera om drottning Kleopatra. Du stod ju henne nära.

Melissa Inte så nära som Charmion, som valde att följa henne i döden. Jag ville inte följa henne i döden. När det var slut med Antonius efter slaget vid Actium ville jag inte vara med längre, när jag såg vart det barkade hän. Ingen kunde rädda dem från deras undergång, som bara var deras eget fel.

Hassan Varför var det Kleopatras fel?

Melissa Hon satsade på fel häst. Hon kunde ha gjort Octavianus till sin bundsförvant. I stället föll hon för Antonius, som inte var någon diplomat och inte kunde agera förnuftigt.

Hassan Var det fel av honom att älska Kleopatra?

Melissa Det var fel av Kleopatra att älska honom. Han var inte värd det. Han var en tölp och en buse. Han var redan gift med Octavianus syster. Så länge han skötte det äktenskapet kunde ingenting hota honom. Men så såg han en chans att med Kleopatras hjälp utmana Octavianus och göra honom äran stridig om världsherraväldet. Han föll för maktens och girighetens frestelse. Det var svagt.

Hassan Antag att Julius Caesars son fortfarande skulle leva. Skulle inte han ha rätt i så fall att utmana Octavianus?

Melissa Problemet är bara att han inte lever.

Hassan Det finns inga bevis för att han är död.

Melissa Det finns ännu mindre bevis för att han lever.

Hassan Jag har hört en legend om att han räddades av en eremit, som övertog som bevis för hans identitet en ring som varit Kleopatras eller Julius Caesars. Den ringen skulle kunna utgöra beviset för att han lever.

Melissa Legender är bara amsagor och fantasiprodukter. Jag har aldrig hört talas om en sådan ring.

Hassan Här är den. (*visar sin ring*)

Melissa (förfasar sig) Du är inte klok. Hur har du kommit över en så kostbar ring? Hur vet du att det är just den ringen? Du försöker bluffa mig.

Hassan Jag har alltid haft den. Min lärare förvaltade den åt mig. Han fick den av den man som överlämnade mig som spädbarn åt honom under största hemlighetsmakeri.

Melissa Skulle du vara Kleopatras son?

Hassan Den möjligheten finns.

Melissa Du är ju bara ett hittebarn, en bastard från öknen. Du har ingen autenticitet.

Hassan Octavianus skulle kunna autenticera mig, om jag någon gång träffar honom och får visa honom ringen.

Melissa Han skulle inte låta dig leva.

Hassan Därför måste jag vara försiktig och förbereda mig noga.

Melissa (betraktar honom) När jag tänker på saken är du faktiskt lik drottning Kleopatra. Du har samma haka och samma genomträngande blick och färg på ögonen. Du skulle kunna vara äkta. Vad tänker du göra? Du har ingen chans.

Hassan Beduinerna är fria, och hela öknen är deras. Romarna kan aldrig nå dem. Jag känner dem, och de betraktar romarna med förakt som främlingar som inte har något i vårt land att göra. Vi kan underminera romarnas herravälde genom räder och försåt och göra livet surt för dem. Deras maskiner kan gå sönder.

Melissa Ingen kan samla beduinerna.

Hassan Ingen har försökt. Jag kan göra det.

Melissa Du är galen.

Hassan Jag älskar dig, Melissa. Du får tvivla på mig hur mycket du vill, men den saken får du aldrig tvivla på. Prästerna säger att man aldrig kan lita på en kvinna, men kärleken är en annan sak. Min kärlek är att lita på så länge jag lever, och jag kan inte hjälpa att jag älskar dig. Allt annat kommer i andra hand.

Melissa Det är kanske det som kommer att rädda dig.

Hassan Ringens möjligheter ger mig ett ansvar som jag måste försöka leva upp till. Det är mitt livs kall. Men du och min kärlek är grunden jag står på.

Melissa Kom in i mig, Hassan. Jag förlåter dig vad du än gör och även dina mest absurda galenskaper.

Hassan Det är allt jag behöver för att leva, Melissa. Du räddar mig.

Melissa Kom!

Scen 3.

Ahmed Bry dig inte om kvinna, Hassan. Hon är bara i vägen och hon slutar alltid i trolöshet. Hon tänker bara på sig själv och på att utnyttja männen till att vinna fördelar. Hon vill egentligen bara ha pengar och makt för att kunna missbruka dem.

Hassan Tvärtom, Ahmed. Hon är den andliga delen av livet. Mannen har alltid sina brister, men kvinnan är till för att kompensera honom. Hon är lika mycket människa som mannen, och mannen är ofullkomlig utan henne.

Ahmed Jag tror inte att dina anhängare bland kurder, nubier och beduiner kan acceptera henne lika bra som dig.

Hassan Vänta bara till hon får tala till dem. Hon kan vara mera övertygande än jag, och hon kan vinna mångas hjärtan och själar som jag aldrig kan nå.

Ahmed Din är makten, och den är tillräckligt övertygande.

Hassan Men halva mänskligheten är kvinnlig, och den förstår ett annat språk än maktens, som i längden är maktlöst mot kvinnohjärtat.

Ahmed Du känner kvinnan bättre än jag.

Hassan Framför allt känner jag Melissa.

Melissa (inkommer) Där är ni! Står ni där och konspirerar som vanligt?

Hassan Vi pratade just om dig.

Melissa Kunde just tänka mig det. Jag hoppas Ahmed har accepterat mig vid det här laget.

Ahmed Har jag något val?

Melissa Har du några tvivel?

Ahmed Hassan behöver tala till sina anhängare. Många av dem är inte övertygade.

Melissa Han har ett utmärkt tillfälle nu, när så många är församlade här.

Ahmed Det är vad de väntar sig. Stig upp, Hassan, och förklara ditt program.

Hassan (intar en position, med myndig röst och stämman) Mina vänner och kamrater, följeslagare och anhängare, mina beduiner och tuareger, nubier och kurder och alla öknens folk, vi har en stor utmaning framför oss, och det är bara vi som kan ta oss an den och klara av den.

En beduin Hur då?

Hassan Vi skall besegra romarna och deras världsherravälde genom att praktisera motsatsen till deras militärteknik. De använder våldsmakt genom massiva krigaruppbåd som är tungt beväpnade med mördarvapen, varmed de tvingar hela världen till underkastelse genom terrorismetoder där deras främsta skräckmedel är bestraffning och avrättning genom korsfästelse. Det förekom ett omfattande slavuppror mot romarna för femtio år sedan, som slutade med att alla rebellerna korsfästes och fick ruttna ihjäl i solen uppspikade och ihjältorterade. Vårt vapen skall vara mildhet, skonsamhet och barmhärtighet. Vi skall överfalla deras karavaner och förnödenhetstransporter och ta deras pengar men inte ta deras liv utan skicka hem dem till prefekten i Alexandria med budskapet om att vi skonat dem denna gång men kanske inte nästa. Vi skall inte ta några risker utan bara slå till när de minst väntar det, som när de vilar och slår sig till ro, och bara när vi är säkra på framgång. Vi skall med våra framgångar samla alla öknens folk från väst till öst under vår enighets tecken med stöd av vår uråldriga frihet och våra stolta traditioner. Kleopatra berövades sitt rike utan rätt, och vi skall ta den rätten tillbaka. Med tålmod och försiktighetens kloka strategi kan vi i längden endast lyckas.

Beduinen Vi litar på dig, Hassan, men kan vi lita på din kvinna? Kan du lita på henne själv?

Hassan Träd fram, Melissa, och tala till männen. Nu har du din chans.

Melissa Jag tjänstgjorde hos drottning Kleopatra och lärde mig allt av henne. Hon var en klok och förslagen kvinna som förslavade självaste Julius Caesar, som skapade det romerska världsväldet och som hon hade delat om han hade fått leva. I stället blev han mördad, och hans efterträdare tvingade Kleopatra att ta sitt liv, men hennes ande lever ännu och kräver rättvisa och vi har möjlighet att vinna den och återupprätta henne genom vår självskrivne ledare Hassan här, som har uppfostrats i

prästernas gamla egyptiska tradition, han har hela Egyptens historia och är rätt man att kunna återupprätta Egypten.

Beduinen Varför övergav du drottning Kleopatra?

Melissa Hon hade givit upp. Det vägrade jag att göra. Hon ville att jag skulle leva vidare och föra hennes och Egyptens sak vidare.

Hassan Kan ni höra Melissa och ha något tvivel på vår sak? Med hela öknens hjälp och all naturens övermakt skall vi med tiden bringa romarna på fall och återvinna Egyptens rang som den främsta och äldsta av alla nationer med den största härlighet som världen någonsin skådat som alltjämt lever och för evigt genom faraonernas härlighet manifesterad genom de suveräna pyramidernas oförgänglighet.

Beduinerna och alla Leve! Leve! Led oss till seger, El Kerib!

Alla El Kerib! El Kerib!

(Hassan El Kerib triumferar med Melissa.)

Scen 4. Alexandria

Petronius Det är försmädligt pinsamt det här. Vad vet du om den där förbådde banditen?

Marcellus Han är en bastard utan känd härkomst, förvildad och uppfostrad i öknen.

Petronius Alltså bara en vanlig nomad?

Marcellus Ja, och en bastard dessutom.

Petronius Men hur har han lyckats skaffa sig så mycket makt och inflytande?

Marcellus Beduinerna är ett listigt släkte. De är sluga och bra på att luras, de är rövare allihop, och sluter de sig samman kan det vara svårt att få bukt med dem.

Petronius Men denne El Kerib har andra talanger också. Han vinner folk med att vara generös och diplomatisk. Vanliga rövare plundrar karavanerna och mördar sina offer om de inte lämnar dem nakna och utblottade i öknen. Men denne nöjer sig med att ta vad de rikaste har och skickar sedan hem dem med beskedet att han är skonsam och nåderik. Han tycks bara vara ute efter korruptionen här i landet.

Marcellus Och det är illa nog.

Petronius Ja. Ingen vill frivilligt göra förluster.

Marcellus Man kan inte heller skicka arméer emot dem. Då försvinner de bara, för att överfalla lägren när det är natt och alla sover rusat av sig.

Petronius Det värsta är att Octavianus inte är nöjd. Trafiken av hans inkomster från Egypten är störd.

Marcellus Hur yttrar sig hans missnöje?

Petronius Han hotar komma hit för att verkställa åtgärder.

Marcellus Då kanske han kan få ordning på torpet. Det är kanske vad som behövs.

Petronius Jag vill inte ha honom här. Då börjar han bara undersöka mina affärer.

Marcellus Tål de ingen undersökning? Är du rädd för att dina förskingringar skall märkas?

Petronius Om vi inte kan få ordning på den där El Kerib och få honom att sluta med sina rövarräder, så kommer Octavianus hit med hårdare bandage.

Marcellus Vi kan inte få ordning på El Kerib. Han låter sig inte fångas, han underhandlar inte, hans ökenfolk är lika flyktiga som gräshoppor, och hans räder bara fortsätter och blir djärvare och svårare, hans rörelse är som en farsot som lamslagit hela Egypten.

Petronius Inte konstigt att Octavianus inte är nöjd.

Marcellus Jag är rädd att det bara kan bli ordning på landet om han kommer.

Petronius Låt honom komma då

Marcellus Du är inte rädd för honom?

Petronius Han behöver oss mer än vi behöver honom. Vi får försöka göra oss till när han kommer och låtsas som att det regnar. Har vi tur nöjer han sig med att bara åtgärda El Kebir.

Marcellus Låt oss hoppas att vi kommer undan.

Petronius Vi måste komma undan. Men El Kebir får inte komma undan.

Marcellus Det kan i alla fall inte bli värre.

Petronius Jo, Marcellus, det kan alltid bli ännu värre.

- Paus -

Scen 5.

Ahmed Octavianus kommer till Egypten.

Hassan Med militärmakt?

Ahmed Nej. Han kommer för att återställa ordningen. Hans prefekt Petronius har förskingrat statskassan.

Hassan Så han bryr sig bara om administrationen och struntar i oss.

Ahmed Det är inte säkert. Han vet om våra plundringståg och räder men vet att han inte kan besegra oss med militärmakt. Han kanske vill förhandla med oss i stället.

Hassan Då är han en klok man.

Ahmed Här kommer en budbärare.

Budbäraren (inkommer, kastar sig ner på knä) Var hälsad, El Kebir av öknen!

Hassan Var hälsad och välkommen, budbärare. Har du nyheter?

Budbäraren Jag kommer hit med bud från Alexandria. El Kebir är inbjuden till fredliga överläggningar med Octavianus Caesar.

Hassan Vill Octavianus Caesar träffa mig?

Budbäraren Han vill inte bara höra prefektens syn på saken.

Hassan Vilken sak?

Budbäraren Problemen i Egypten.

Hassan Vilka problem?

Budbäraren El Kebirs plundringar av prefektens leveranser.

Hassan Har prefekten klagat inför Octavianus?

Budbäraren Nej, Octavianus har klagat på att prefektens leveranser uteblivit.

Hassan Tror han att jag kan åtgärda saken?

Budbäraren Han förstår att era plundringar av karavanerna beror på ett allmänt missnöje med prefektens korruption.

Hassan Han framstår som en allt klokare man i mina ögon. Men är det riskfritt? Han vill inte lura mig i en fälla?

Budbäraren Det verkar inte så. Han vill bara ha ett vettigt samtal med en vettig man. Prefekten är inte en vettig man.

Hassan Nej, det är han inte. Vad ställer Octavianus för garantier?

Budbäraren Garanterad fri lejd både dit och tillbaka.

Ahmed Gå inte på den lätte, broder. De vill bara lura dig i en fälla.

Hassan Jag har alltid sett fram emot att få träffa Octavianus personligen. Ett sådant tillfälle kan jag inte missa.

Ahmed Du måste få med dig väpnad eskort.

Hassan Självfallet.

Budbäraren Jag tror inte ni har något att frukta. Octavianus vill bara fred. Han har sett för mycket krig i sina dagar.

Hassan Som han startade själv. Antonius och Kleopatra bad inte om krig med honom. De bara försvarade sitt land.

Budbäraren Det kan man diskutera.

Hassan Vi får diskutera det med Octavianus. När väntas jag komma?

Budbäraren Inom en månad.

Hassan Hälsa honom att jag kommer, med beväpnad vakt.

Budbäraren Det tar han nog för givet. (*bugar sig djupt och går*)

Hassan Nå, vad tror du, Ahmed?

Ahmed Jag vet att detta är det tillfälle du väntat på i hela ditt liv. Ingenting kan hålla dig tillbaka.

Hassan Inte ens Melissa, tror jag. Men vad tror du om utgången?

Ahmed I bästa fall låter han avskeda Petronius och låter dig bli ansvarig för Egypten i stället.

Hassan Och i sämsta fall?

Ahmed I sämsta fall kommer ni inte överens, och du kommer inte tillbaka levande.

Hassan Den risken får vi ta.

Ahmed Jag är rädd för det.

Hassan Jag måste diskutera saken med Melissa också. Än så länge har jag inte farit.

Ahmed Låt gärna henne få sista ordet.

Hassan Risken är att hon får det. (*klappar Ahmed vänligt på axeln och går*)
Ahmed Vi är fria här. Vi kan aldrig bli fria i Alexandria. Jag måste tyvärr frukta det värsta.

Scen 6.

Melissa Gör inte det, Hassan.
Hassan Jag måste.
Melissa Det måste du inte alls.
Hassan Jag har inget val.
Melissa Jo, du kan välja mellan livet eller döden.
Hassan Varför tror du Octavianus om svek?
Melissa Hela hans liv är bara svek.
Hassan Vi måste ge honom en chans.
Melissa Han kommer inte att ge dig en chans.
Hassan Det tror du bara.
Melissa Nej, jag vet det, jag känner det på mig, och min intuition är säkrare än någon kunskap.
Hassan Melissa, jag har inget val. Detta måste göras. Jag måste få klarhet i vem jag är. Bara han kan identifiera min ring, om någon kan det.
Melissa Om han genom din ring identifierar dig som Kleopatras son eller ens kan misstänka att du kan vara det kan han inte låta dig leva. Om ringen inte säger honom något måste han se dig som en verklig och farlig upprorsman, och då kan han inte heller låta dig leva.
Hassan Så du tror att han bara kallat mig för att kunna undanröja mig? Nej, han tänker bara på sig själv. Hans prefekt i Alexandria har lurat honom, något sådant förlåter han aldrig, och han behöver mig för att kunna göra processen kort med honom. Han är en noggrann man som är noga med de rätta procedurerna. Om han lovar mig fri lejd och vill tala med mig som en man har jag ingen anledning att misstänka argan list. Och om han eller Petronius försöker något är jag garderad.
Melissa Ta inga risker.
Hassan Det är det sista jag tänker göra.

Melissa Bara med att bege dig till Alexandria riskerar du allt och inte bara ditt eget liv utan hela ditt folks och även mitt. Du har allt här, Hassan. Hela öknen är din med alla dess folk, du behärskar beduinerna och araberna och nubierna och tuaregerna, som alla skulle följa dig som en man om du skulle kalla dem till strid. Du är oinskränkt härskare över hela kontinenten och har allt att förlora på att över huvud taget nedlåta dig till att talas med romarna, som redan behärskar resten av världen och ändå vill ha mera land och folk att härska över. Du förlorar ingenting på att låta Octavianus vara och hållas borta härifrån. Han hör hemma i Rom och har ingenting att göra här. Du hör hemma hos oss och i öknens obegränsade värld och har ingenting med Octavianus att göra. Försök att hellre hålla dig till sunt förnuft än till att följa dina nycker.

Hassan Jag är ledsen, Melissa, men detta måste göras. Annars kan jag aldrig få frid. Mitt öde kräver det. Kom med mig.

Melissa Aldrig i livet. Om du måste följa ditt öde får du göra det ensam.

Hassan Du har delat ditt liv med mig. Då borde du också dela mitt öde.

Melissa Inte om alla mina kvinnliga instinkter kräver motsatsen av mig och till och med det sunda förnuftet.

Hassan Låter du mig ändå fara?

Melissa Jag kan inte hindra dig, hur gärna jag än önskade att jag kunde.

Hassan Jag ber dig bara att tro på mig. Allt jag företagit mig hittills har lyckats. Om jag även kan vinna Octavianus för vår frihets och rättvisas sak har jag vunnit mer än hela världen, om jag dessutom får visshet om min identitet.

Melissa I bästa fall får du det aldrig. Jag ber dig bara att komma tillbaka. Det är allt jag ber dig om.

Hassan (omfamnar henne) Försök lita på mig.

Melissa Jag litar på dig, men jag kan inte lita på ditt öde.

Hassan Jag måste lita på mitt öde. Annars var det ingen mening med att jag föddes.

Melissa Må alla Egyptens och världens gudar vara med dig.

(De kramar och kysser varandra till avsked.)

Scen 7. Alexandria.

Det inre av ett rymligt praktfullt tält utanför staden.

Octavianus ensam.

Efter en stund inträder Hassan.

Octavianus Välkommen, prins av öknen.

Hassan Varför kallar ni mig prins?

Octavianus Ni har en oerhörd ställning som obestridd ledare för alla öknen folk, en unik ställning som ingen haft förut sedan faraonernas tid, varför jag måste respektera er och behandla er med respekt och hövskhet. Som ni ser har jag uppfyllt alla era villkor för att förverkliga detta möte. Ni får träffa mig ensam på tu man hand, ingen av oss är beväpnad, alla vakter och livvakter är på behörigt avstånd, ingen kan höra vad vi säger, och jag vill bara att ni skall känna er trygg.

Hassan Varför ville ni träffa mig?

Octavianus Ni kan hjälpa mig lösa problemet med förvaltningens korrupktion här i landet.

Hassan Petronius härskar här i Roms namn.

Octavianus Det är honom jag menar. Varför är han så impopulär?

Hassan Han stjälar från folket.

Octavianus Och han stjälar från Rom. Men ni stjälar från honom, vilket också innebär förskingring från Rom. Vad gör ni med allt vad ni plundrat hans karavaner på?

Hassan Vi distribuerar det åt folket, som det rätteligen tillkommer dem, som han borde ha gjort men som han i stället behållit och gjort förtjänster av för egen del.

Octavianus Därför måste jag dra honom inför rätta i Rom och avsluta hans uppdrag i Egypten.

Hassan Det kommer hela Afrika att tacka er för.

Octavianus Ert vittnesmål är därför viktigt. Frågan är, kan jag lita på att era plundringståg upphör om jag avlägsnar honom?

Hassan Det beror på hans efterträdare.

Octavianus Om jag installerar er som min agent i Egypten och ni får i uppdrag att regelbundet rapportera om läget här till mig, kan jag då lita på att ni lämnar karavanerna i fred?

Hassan Jag tror vi båda förstår varandra då vi båda egentligen eftersträvar samma sak, nämligen att få härska i fred och låta folket bli nöjt och förkovras, ni i Rom och jag i Egypten.

Octavianus Därför tror jag att vi båda har att vinna på ett samarbete.

Hassan Det tror jag också. Men vad har vi för garantier att Petronius efterträdare inte också kommer att sko sig på landets bekostnad? Det är inte bara Petronius det är fel på, det är hela hans etablissemang.

Octavianus Ni menar den romerska militärmakten.

Hassan Ja.

Octavianus Den kan vi inte avstå från. Se den som ett nödvändigt ont.

Hassan Ni kan alltså inte avstå från den romerska makten i Egypten?

Octavianus Varför skulle vi göra det? Den behövs för att säkra spannmålsleveranserna från Egypten, som hela det romerska riket är beroende av.

Hassan Rom fanns och levde väl innan det gjorde anspråk på Egypten.

Octavianus Men nu är vi här och här för att stanna.

Hassan Därmed kan jag inte garantera någon romersk säkerhet i landet, då Rom egentligen inte har någon rätt att vara här.

Octavianus Ni vill alltså vara Roms fiende?

Hassan Jag har rätt att försvara Egyptens rätt.

Octavianus Försvara den rätten. Vad har ni att försvara den med? Politiskt har Egypten gått under, faraonerna är utdöda, ni har ingen armé utom vilda beduiner utan disciplin, ni har ingenting att komma med utom sporadiska marginella plundringståg.

Hassan Egyptens sista dynasti bragtes till undergång utan rätt genom er.

Octavianus Tänker ni på ptoleméerna? Antonius usurperade deras makt i sitt uppror mot Rom. Vi blev tvungna att besegra honom ned militärmakt.

Hassan Ni kunde ha återupprättat drottning Kleopatra efter Antonius fall. I stället tvingade ni henne till självmord.

Octavianus Det var hennes eget val. Vi ville det inte.

Hassan Alternativet för henne hade varit att låta sig förnedras av er och föras genom Roms gator i triumf som er fånge. Hon var för stolt för att finna sig i en sådan romersk nedlåtenhet.

Octavianus Det var hennes sak. Vi kunde ingenting göra. Och ni bara spekulerar. Jag fick aldrig ens träffa henne, och mina eventuella planer för hennes räkning kan ingen spekulera i.

Hassan Men hon hade en son, som var rättmätig arvtagare till proleméernas tron.

Octavianus Han omkom i kriget.

Hassan Ni menar att han försvann i den allmänna förvirringens omständigheter. Officiellt omkom han, men i så fall mördades han av Rom. Roms överhöghet över Egypten är därmed grundad på ett barnamord.

Octavianus Vad har ni med det att göra?

Hassan Jag vill bara belysa den orätt varmed Rom behärskar, trälbinder och utsuger Egypten.

Octavianus Ni har ingen talan. Ni är bara en bastard från öknen. Ni har ingen rätt att sätta er till doms över mig eller Rom eller Roms överhöghet över Egypten.

Hassan Har jag inte? (*tar av sig sin ring och visar den åt Octavianus, som får ta emot den och synar den noga. Efter en stund:*)

Octavianus Vad vill ni säga med det? Det är bara en ring.

Hassan Den är graverad, och jag kan se på er att ni kan förstå dess betydelse.

Octavianus Ni har något att berätta, som jag inte känner till.

Hassan Ingen ville döda Kleopatras och Julius Caesars son utom ni. Det visste Kleopatra. Antag att hon räddade livet på sitt barn genom att smugla ut det och låta ett annat barn gälla för Caesarion. Antag att den rätta Caesarion anförtroddes åt en helig ökeneremit, som förde det i säkerhet att uppfostras av präster i öknen, som kunde ge honom en gedigen utbildning i allt som angick Egypten och dess historia och kultur. Antag att Kleopatra givit eremiten som enda bevis för barnets identitet en ring med hennes ingravering. Antag att det är den ringen ni håller i er hand, och antag att ni förstått dess innebörd alltför väl genast.

Octavianus (betänker sig noga) Min vän, ni har inga bevis. Jag förstår vart ni vill komma, men er sak är ohållbar inför en opartisk domstol. Det är möjligt att vad ni berättar är sant, men det är bara en teoretisk möjlighet. Det finns inga vittnen utom hörsägen, och en hörsägen är inte mera vatten värd än en legend. Men jag vill göra vad jag kan för er. Ni är en fri man, och har ert eget fria rike, ni är herre över en obegränsad öken där inga romerska arméer kan nå er, alla öknens vilda folk hyllar er och lyder er, från Röda Havet och över hela Libyen, behåll ert fria rike utanför den romerska världsordningen och lämna den romerska världsordningen i fred. Den är tyvärr etablerad, och inte alla öknens vildaste härskaror kan förmå något mot den

romerska världsordningens järnarmé. Lämna den i fred, och vi skall lämna er i fred och inte gå djupare in i Afrika. Vi behöver Egyptens spannmål, och ni kan hjälpa oss hålla Roms världsbefolkning försörjd. Jag samarbetar gärna med er för allas bästa. Försök vara lika konstruktiv som jag. Lev i frid i frihet, och lämna Rom åt dess eget öde.

Hassan Jag tror Rom har sett sina bästa dagar. Jag vet att ni står utan arvinge, och er familj bådär föga gott. Jag tror att Rom kommer att gå ett beklagansvärt öde till mötes, särskilt beträffande dess ledning. Jag avundas er inte och avstår gärna från att vandra i era sandaler. Kanske det är bäst som sker. Ni ger mig fri och låter mig gå oantastad härifrån på villkor att jag inte blandar mig i Roms affärer. Jag vill inte ha med Roms affärer att göra. Kanske det är bäst som sker. Om ni avlägsnar Petronius skall jag lämna era karavaner i fred, så länge inte korruptionen breder ut sig i förvaltningen igen. Är vi överens?

Octavianus Som ni sade, jag tror vi förstår varandra. Låt oss besegla vår överenskommelse med ett handslag. (*sträcker fram handen. Hassan fattar den.*)

Hassan Då är vi överens, och jag fruktar att jag vinner mera med min frihet än ni med er makt. Mycket talar ju för att vi faktiskt är kusiner. Är jag lik Julius Caesar?

Octavianus Jag tror ni brås mera på er mor, i så fall.

Hassan Min lärare såg stora likheter mellan mig och henne. Jag beklagar att ni inte fick träffa henne.

Octavianus Det beklagar jag också. (*släpper äntligen Hassans hand*) Gå i frid, min vän, och ta vara på din frihet. (*Hassan går.*)

Marcellus(tittar in) Skall vi låta honom gå?

Octavianus Vi har ingenting att frukta av honom. Han är bara en enkel ökenbastard. Lämna honom i fred, så lämnar han oss i fred. (*Marcellus bugar sig och går. Octavianus vänder ryggen till och ägnar sig åt sina handlingar på bordet.*)

Slut.